

УДК 338.483.13(477):341.31

Дрозд Ю.В.

студентка гр. МТБ-21з(м)

Вінницький торговельно-економічний інститут
Державного торговельно-економічного університету

м. Вінниця, Україна

наук. кер. – к.геогр.н., доцент Кізюн А.Г.

ІСТОРІЯ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЕТНОФЕСТИВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Основною передумовою виникнення етнофестивального туризму в Україні стало бажання зберегти релігійні та етнічні традиції. Однак поступово відбувається перехід від локальних заходів до формування власного туристичного продукту за рахунок пожвавлення фестивального руху. Презентація української національної культури починає виходити на міжнародний рівень. Навіть в часи повномасштабного російського вторгнення в Україну ідея української народності та духовності продовжує розвиватися, що у перспективі слугуватиме позитивним фактором відновлення та подальшого розвитку фестивального туризму, зокрема етнофестивалів, та його просування на світовий ринок туристичних послуг [4, с. 195].

Головною особливістю етнофестивального туризму є сприяння соціально-економічного розвитку регіонів України за рахунок зайнятості місцевого населення та розвитку інфраструктури.

Історія розвитку етнофестивалів в Україні символічно розпочалася у червні 1991 року, незадовго до того, як було проголошено її незалежність. Перший Міжнародний фестиваль українського фольклору під назвою «Берегиня» відбувся у Луцьку та був початком розвитку фольклорно-фестивального руху, що активно почав розвиватися з початком проголошення незалежності. Перший Міжнародний гуцульський фестиваль пройшов у вересні 1991 року в Івано-Франківській області (селище Верховина). Після розпаду СРСР кожна новоутворена незалежна держава прагнула відновити власні традиції, культуру, історію національної спадщини, що стало передумовою розвитку фестивального туризму у пострадянських країнах. Бажання громади організовувати та приймати участь в етнічних фестивалях викликано інтересом до власної національної спадщини, бажанням до утвердження власної етнічної самоідентифікації та до духовного відродження [3, с. 280].

Наступним кроком до розвитку фестивального туризму в Україні стало те, що туристичні фірми з 2002 року почали пропонувати послуги з організації подієвих та фестивальних турів. Проте основною проблемою розвитку фестивального туризму є те, що більшість подій до сьогодні проводяться лише на місцевому чи регіональному рівні. При цьому ми маємо позитивний досвід проведення великомасштабних подій: Чемпіонату Європи з футболу у 2012 році та пісенних конкурсів «Євробачення-2005» та «Євробачення-2017». Серед вітчизняних туристичних операторів, що спеціалізуються і сприяють розвитку фестивального туризму та пропонують споживачам етнотури слід відзначити туроператорів «Ентотур» та «Тера Інкогніта» у місті Київ, туроператора «Відвідай» у місті Львів, туроператора «Окрайна» у місті Тернопіль та туроператора «Вилково-Тур» у місті Одеса.

Іншим підходом до визначення передумов та умов розвитку етнофестивального туризму в Україні є виокремлення внутрішніх та зовнішніх

чинників. До внутрішніх чинників, окрім вищенаведених, відносять також сприяння владою розвитку місцевим творчим колективам та розвитку ремесел, зміна уподобань споживачів туристичних послуг, наявність необхідного технічного та інфраструктурного забезпечення, активність суб'єктів туристичного бізнесу, сезонність, спільна діяльність відділів туризму та культури на місцевому та національному рівні. До зовнішніх факторів відносять: демографічні, соціально-географічні, правові, екологічні, інтеграційні, інформаційні тощо [1, с. 112].

Проте існують перешкоди, що призупиняють розвиток етнофестивального туризму в Україні, а саме: відсутність програм та стратегій розвитку фестивального туризму на державному рівні; недосконала законодавча база щодо розвитку даної галузі; недостатнє сприяння місцевої влади та окремих туристичних підприємств щодо розвитку фестивального туризму; незадовільний стан інфраструктури. Часто фестивалі, що могли б стати міжнародними, залишаються лише на місцевому чи регіональному рівнях через недостатнє фінансування [2, с. 129–130].

Крім того, повномасштабна війна в Україні та незавершений процес євроінтеграції є негативними факторами впливу на розвиток не лише фестивального, але й на інших видів туризму. При цьому сама ідея етнофестивального туризму сприяє пробудженню національної єдності, відродженню традицій та звичаїв, історії українського народу, що є важливим соціальним фактором, який сприятиме розвитку економіки країни під час воєнного стану.

Отже, історія розвитку етнофестивального туризму бере свій початок практично з Дня проголошення незалежності України та пов'язана з бажанням українців до збереження релігійних та етнічних традицій, а також з ідеєю української народності та духовності. На даний час основними проблемами розвитку етнофестивального туризму в Україні є: повномасштабна війна, незавершений процес євроінтеграції, відсутність державних програм розвитку, недосконала законодавча база та ряд інших проблем, на вирішення яких слід

негайно звернути увагу, адже етнофестивальний туризм – це перспективний напрямок розвитку туризму в Україні.

Література:

1. Горшкова Л.О. Особливості фестивального туризму як складника івент-туризму. *Приазовський економічний вісник*. 2019. Вип. 6 (17). С. 111–117. URL: http://rev.kpu.zp.ua/journals/2019/6_17_ukr/23.pdf (дата звернення: 24.10.2023).

2. Лелюк О.В. Тенденції розвитку фестивального туризму в Україні. *Сучасні тренди розвитку сервісної економіки: європейський досвід та стратегічні перспективи в Україні*: зб. матеріалів II Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 24 квіт. 2019 р. Київ, 2019. С. 128–131.

3. Ставська Ю., Палюх В. Перспективи розвитку фестивального туризму в Україні. *Сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності*. 2020. № 3. С. 279–281. URL: <https://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/trends/article/view/988> (дата звернення: 20.10.2023).

4. Феленчак Ю.Б. Розвиток фестивального туризму як напрям реалізації соціальної доктрини туризму в Україні. *Економіка та підприємництво*. 2019. № 3 (108). С. 193–197. URL: http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2019/3_2019/38.pdf (дата звернення: 22.10.2023).